

SİİRT ÜNİVERSİTESİ  
İLAHİYAT  
FAKÜLTESİ  
DERGİSİ



SIİRT ÜNİVERSİTESİ  
İLAHİYAT  
FAKÜLTESİ  
DERGİSİ

CİLT 5 • SAYI: 1 • 2018

**SAHİBİ/ OWNER:** Siirt üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına  
Prof. Dr. İhsan Süreyya SİRMA (Dekan)

**EDİTÖR/ EDITOR:** Dr. Öğrt. Üyesi Necati SÜMER

**EDİTÖR YARDIMCILARI:** Öğrt. Gör. Khaled KHALED  
Ar. Gör. Ahmet AKTAŞ  
Ar. Gör. Yakup ÖZKAN

**YABANCI DİL EDİTÖRÜ:** Dr. Öğrt. Üyesi Zeynep Harputlu

**YAYIN KURULU/ EDITORIAL BOARD:** Prof. Dr. İhsan SÜREYYA SİRMA  
Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCİ  
Prof. Dr. Gassan MORTADA  
Doç. Dr. Abdullah ÜNALAN  
Doç. Dr. Fadıl AYĞAN  
Dr. Öğrt. Üyesi Abdurrahman ECE  
Dr. Öğrt. Üyesi Adnan MEMDUHOĞLU  
Dr. Öğrt. Üyesi Ahmet BOZYİĞİT  
Dr. Öğrt. Üyesi Cemalettin SANCAR  
Dr. Öğrt. Üyesi Cengiz KANIK  
Dr. Öğrt. Üyesi İlyas ERPAY  
Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Nafi ARSLAN  
Öğr. Gör. Fatih EROĞLAN  
Öğrt. Gör. Hüsam ANIS  
Arş. Gör. Mehmet Salih GÜNDÜZ  
Arş. Gör. Muhammed YOLTAY  
Arş. Gör. Mustafa SANCAR  
Arş. Gör. Muhammed Şerif KAHRAMAN  
Arş. Gör. Mücahit EKİNCİ  
Arş. Gör. Nurettin YILDIRIM  
Arş. Gör. Yunus SANIR

ISSN 2148-385X

**GRAFİK TASARIM:** TAVOOS

**BASKI:** Ayrıntı Basımevi Ankara

**BASKI TARİHİ:** Haziran 2018

**ADRES:** Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi  
Kezer Yerleşkesi SİİRT

Tel: 0484. 254 2081  
eposta: ilahiyatdergi@siirt.edu.tr - sifdergisi@gmail.com

**DANIŐMA KURULU/  
ADVISORY BOARD:**

Prof. Dr. Abdulgaffar ARSLAN (SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN (MARMARA ÜNİ.)  
Prof. Dr. Abdurrahman ACAR (DİCLE ÜNİ.)  
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN (İSTANBUL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Çağfer KARADAŐ (ULUDAĞ ÜNİ.)  
Prof. Dr. Caner TASLAMAN (YILDIZ TEKNİK ÜNİ.)  
Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCİ (SİİRT ÜNİ.)  
Prof. Dr. Hakan OLGUN (İSTANBUL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Halil İbrahim BULUT (İSTANBUL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Hasan Hüseyin BİRCAN (NECMETTİN ERBAKAN ÜNİ.)  
Prof. Dr. Hüseyin HANSU (İSTANBUL ÜNİ.)  
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK (BİNGÖL ÜNİ.)  
Prof. Dr. İhsan Süreyya SİRMA (SİİRT ÜNİ.)  
Prof. Dr. Kasım TURHAN (AFYON KOCATEPE ÜNİ.)  
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (İSTANBUL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Mehmet Salih ARI (YÜZÜNCÜ YIL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Metin BOZAN (DİCLE ÜNİ.)  
Prof. Dr. M. Şirin ÇIKAR (YÜZÜNCÜ YIL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Musa BAĞCI (DİCLE ÜNİ.)  
Prof. Dr. Ömer PAKIŐ (HAKKÂRİ ÜNİ.)  
Prof. Dr. Sahip BEROJE (YÜZÜNCÜ YIL ÜNİ.)  
Prof. Dr. Seyit AVCİ (NİĞDE ÜNİ.)  
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ (İSTANBUL ÜNİ.)  
Doç. Dr. Mahmut ÇINAR (GAZİANTEP ÜNİ.)  
Doç. Dr. Mehmet BİLEN (DİCLE ÜNİ.)

**HAKEM KURULU/  
ADVISORY BOARD:**

Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCİ  
Prof. Dr. Ömer PAKIŐ  
Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma  
Prof. Dr. Abdurrahman ACAR  
Prof. Dr. Abdullah KARAMAN  
Prof. Dr. Metin BOZAN  
Prof. Dr. Sahip BEROJE  
Prof. Dr. M. Şirin ÇIKAR  
Prof. Dr. Caner TASLAMAN  
Doç. Dr. Abdullah ÜNALAN  
Doç. Dr. Fadıl AYĞAN  
Doç. Dr. Mahmut ÇINAR  
Doç. Dr. Hasan Hüseyin BİRCAN  
Doç. Dr. Mehmet BİLEN  
Dr. Öğrt. Üyesi Vedat TEZCAN  
Dr. Öğrt. Üyesi Cemalettin SANCAR  
Dr. Öğrt. Üyesi Adnan MEMDUHOĞLU  
Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet KESKİN  
Dr. Öğrt. Üyesi Azize UYGUN  
Dr. Öğrt. Üyesi Hasan Hüseyin AYGÜL

5. CİLT 1. SAYI Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN  
**HAKEMLERİ:** Prof. Dr. Ali ABOUZEİD  
Yanında (\*) İşareti Prof. Dr. Gassan MORTADA  
Bulunanlar Prof. Dr. Mevlüt ALBAYRAK  
2 Defa Hakemlik Doç. Dr. Saffet KARTOPU  
Yapmıştır. Dr. Öğr. Üyesi Ahmed İsmail HASANALI  
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BOZYİĞİT  
Dr. Öğr. Üyesi Ali HATALMIŞ  
Dr. Öğr. Üyesi Cengiz KANIK  
Dr. Öğr. Üyesi Duran Ali YILDIRIM  
Dr. Öğr. Üyesi Hafel AL YOUNES  
Dr. Öğr. Üyesi Hamit SEVGİLİ  
Dr. Öğr. Üyesi Hussein YOUSEF  
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim BARCA  
Dr. Öğr. Üyesi İsmail AKYÜZ  
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nurullah AKTAŞ  
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa İLBOĞA  
Dr. Öğr. Üyesi Necati SÜMER (\*)  
Dr. Öğr. Üyesi Nuran ERDOĞRUCA KORKMAZ  
Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA  
Dr. Ramazan AKKIR

Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dergisi yayın hayatının beşinci yılını tamamlamış olup ULAKBİM başta olmak üzere birçok index'te taranmak için başvurusunu yapmış ve inceleme aşamasındadır.

Dergimiz aşağıdaki indekslerde taranmaktadır.





## İÇİNDEKİLER

- 9-10** EDİTÖRDEN
- MAKALELER
- 11-30** DEDE KORKUT KİTABI BAĞLAMINDA ESKİ  
TÜRKLERDEKİ HANIM ANLAYIŞI  
Süleyman DÖNMEZ
- 31-48** التناص في شعر ابن حريق الأندلسي  
Ousama EKHTIAR  
Eyass ALRASHED
- 49-72** SARTRE'İN TANRI TANIMAZLIK TASARIMI VE BULANTI  
Vedat TEZCAN
- 73-96** İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MEHDİ  
ALGISI(SİİRT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)  
Ahmet AKTAŞ  
Necati SÜMER
- 97-121** MODERN ZAMANLARDA ULUS-DEVLET VE  
DİN-DEVLET İLİŞKİLERİNİN BATI DÜNYASI  
ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ  
Ramazan AKKIR

- 123-145** فتنة العولمة وسؤال الهوية (الهويات المعيارية والهويات السيالة)  
Loui Ali KHALİL
- 147-165** İLK İSLAM ŞEHİRLERİNDE ÇARŞI VE PAZARLAR  
Serdar KARABULUT
- 167-191** KUR'AN'A GÖRE BİRLİKTE YAŞAMANIN İLKELERİ  
Abdulkadir KARAKUŞ
- KİTAP TANITIMI
- 195-202** İSLAM HUKUKUNA GİRİŞ  
M.Mustafa SANCAR

## EDİTÖRDEN

**M**erhaba,  
Dergimiz 5. yılına girdi. Artık emin adımlarla gelenek-  
selleşerek büyüyen akademik bir dergiye sahibiz. 2018 yılının ilk  
altı aylık döneminde Cilt 5 Sayı 1 ile yeniden karşınızdayız. Bu  
sayıda hem yerli hem de yabancı birden fazla makale var.

İlk makale Prof. Dr. Süleyman Dönmez'e aittir. "Dede Kor-  
kut Kitabı Bağlamında Eski Türklerdeki Hanım Anlayışı" adlı  
çalışmasıyla Dönmez, Dede Korkut kitabı çerçevesinde dört  
farklı kadın tipi üzerinde durmuştur.

İkinci makale, Prof. Dr. Ousama Ekhtiar ve Öğrt. Gör. Eyass  
Alrashed tarafından kaleme alınmıştır. Yazarlar bu makalesinde  
İbni Alharık El Endelüsi'nin şiirinin biçim ve muhtevası üye-  
rinde durmuşlardır.

Dergimizin üçüncü makalesinin ismi "Sartre'nin Tanrı Tanı-  
mazlık Tasarımı ve Bulantı"dır. Bu çalışma Dr. Öğrt. Üyesi Ve-  
dat Tezcan'a aittir. Tezcan makalesinde Sartre'in fenomenolo-  
jik ontoloji çerçevesinde geliştirmeye çalıştığı Tanrı, insan, öz-  
nel erdemler fikirlerini, kritik bir bakış açısıyla ele almıştır.

Dördüncü makalenin yazarları, Arş. Gör Ahmet Aktaş ve  
Dr. Öğrt. Üyesi Necati Sümer'dir. Yazarlar "İlahiyat Fakül-  
tesi Öğrencilerinin Mehdi Algısı (Siirt Üniversitesi Örneği)"

adlı çalışmayla Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin gözünde mehdilik algısını ele almışlardır.

Derginin altıncı makalesini kaleme alan yazar Dr. Ramazan Akkır'dır. Akkır, "Modern Zamanlarda Ulus-Devlet ve Din-Devlet İlişkilerinin Batı Dünyası Çerçevesinde Değerlendirilmesi" adlı çalışmasında betimleyici bir metotla bazı ülkelerin din-devlet ilişkilerine yaklaşımını, kamusal hayatta dinin işlevine dönük anlayışlarını, modern zamanda yaşadıkları dönüşümün boyutlarını değerlendirmiştir.

Yedinci makale, Loui Ali Khalil'e aittir. Yazar, bu çalışmasında küreselleşmenin kültürel gruplarla ilişkili olan kaçınılmaz tarihi bir insani hareket olduğu konusu üzerinde durmuştur.

Derginin diğer bir makalesi Serdar Karabulut'a aittir. Karabulut, "İlk İslam Şehirlerinde Çarşı ve Pazarlar" adlı makalesinde Müslümanlar tarafından oluşturulan İslam şehirlerindeki bazı çarşı ve pazarlar hakkında tarihi bilgiler üzerinde durmuştur.

Derginin son makalesi Dr. Öğrt. Üyesi Abdülkadir Karakuş'a aittir. "Kuran'a Göre Birlikte Yaşamının İlkeleri" adlı çalışmasında Karakuş, insanlar nasıl birlikte yaşamalı sorusunun cevabını Kuran bağlamında ele almıştır.

Bu sayıdaki kitap incelemesini ise Arş. Gör. Mustafa Sancar yapmıştır. Sancar, Wael b. Hallaq'ın İslam Hukukuna Giriş adlı eserini kritik etmiştir.

Dr. Öğrt. Üyesi Necati Sümer  
Editör